

10 PRIČA O DOMU DALEKO OD DOMA Priče o Ukrajinčima 2 godine u raseljeništvu

JESUIT'S

xavier
THE JESUIT NETWORK FOR MISSION AND DEVELOPMENT

Radimo zajedno kako bismo održali nadu živom

Međunarodni oružani sukob između Rusije i Ukrajine raselio je milijune ljudi, čineći to najvećom humanitarnom krizom u Europi od Drugog svjetskog rata.

Od početka rata, organizacije isusovaca služile su i pratile 100.765 osoba koje bježe od nasilja. Koordinirana od strane JRS Europe i Xavier Network-a, u suradnji s nevladinim organizacijama i lokalnim partnerima, Družba Isusova pružila je pomoć u hitnim situacijama, sklonište, psihosocijalnu podršku, obrazovanje, integraciju i druge usluge.

“One proposal”, predstavljen u srpnju 2022. nakon temeljite procjene potreba, obuhvaća širok raspon usluga koje će se pružiti za, izvorno predviđenih 73.168 osoba tijekom 3 godine. Od tada se kontinuirano revidira i proširuje s godišnjim procjenama potreba.

Na sljedećim stranicama pronaći ćete priče o tome kako su neki od korisnika pronašli dom daleko od doma u dvije godine otkako su bili prisilno raseljeni. Ako želite pročitati više o odgovoru i pričama korisnika, posjetite <https://jrseurope.org/en/project/the-one-proposal/>.

Fotografija JRS Prihvatišta u Ukrajini, autor Sergi Camera

*Fotografije na naslovnici i stražnjoj stranici autora Sergi Camera

Duhovni dom u JRS-u Poljska

"Nikada više...", prisjeća se Galina. "Nismo mogli ni zamisliti da će se nešto tako strašno i razorno ponoviti, ali jest... ponovno. Nevjerojatno je teško vratiti se sjećanjima na te dane."

Sve je počelo hladnim zimskim jutrom. Galina je živjela u regiji Bucha, a njezinu obitelj naglo je probudio odjek eksplozija. "Od tog trenutka, naš život bio je poput strašnog sna."

Dan za danom, shvaćali su da im šanse za preživljavanje opadaju. Nije bilo struje ni mobilnog signala. Kako su dani prolazili, kruh je postajao rijetkost. "Nikada se neću osloboditi osjećaja straha da mi je ostalo samo još nekoliko komada kruha", dijeli Galina.

Tijekom okupacije, Galini i njezinoj obitelji bilo je teško zadržati smirenost. Svaki trenutak bio je ispunjen strahom, tugom i patnjom. Obitelj više nije željela boraviti u tom okruženju. "Morali smo spasiti vlastite živote. Vjerujem da je to bila Božja volja, što smo uspjeli pobjeći."

Prešavši granicu, osjećali su olakšanje što su stigli u Poljsku, ali istovremeno su bili uništeni. Bili su u stranoj zemlji, bez ikakvog znanja o bilo čemu ili poznavanja ikoga. Srećom, Galina i njezina obitelj pronašli su suosjećajne volontere koji su ih vodili do grada Poznanja i pružili im sklonište.

Ovaj prijelomni trenutak popraćen je još jednim važnim susretom. "Kasnije smo upoznali naše dobre prijatelje iz JRS-a, oca Dariusza Michalskog i oca Grzegorza Dobroczyńskiego, ljude s velikim srcem koji nas i dalje podržavaju i mole se za nas, Ukrajinu i svijet."

"JRS postao naš drugi dom, ne samo fizički, već i duhovno", opisuje Galina. Drugi dom koji pruža utočište za molitvu, psihološku podršku, razumijevanje i brigu, gdje je Galinin suprug također podržan u svojoj svećeničkoj misiji.

Zahvalna za molitve svojih isusovačkih prijatelja, Galina osjeća Božje prisustvo tijekom njihova privremenog boravka u Poznanju, ulijevajući u njihova srca mir, spokoj i vjeru u bolje sutra.

Galina nije sigurna u svoje buduće planove jer "život može drastično promijeniti". Trenutačno osjeća da podrška JRS-a znači "sigurno utočište". "Moja obitelj iskreno je zahvalna Bogu na Njegovoj dobroti i blagoslovu što smo upoznali tako divan tim JRS-a, zbog njihova neumornog rada i velike podrške."

Osjećajte se kao kod kuće uz savjete i pratnju JRS-a u Rumunjskoj

U Ajnurinom ugodnom obiteljskom kafiću, "ljudi su dolazili ne kao kupci, već kao gosti i mogli su se osjećati kao kod kuće". Ainur je upravo otvorila kafić u Odesi kada je rat stigao do njezinih vrata. Nadala se da će rat uskoro završiti, ali malo više od mjesec i pol nakon početka dogodio se preokret.

"Kada je potpisan 'Sporazum o žitu', sljedećeg dana projektil je pogodio luku. Vidjeli smo sve to vlastitim očima jer smo bili odmah uz obalu. Mlađi sin se uhvatio za moju nogu, i dugo ga nisam mogla smiriti..."

Ainur i njezin sin

"...Počeo se plašiti i najmanjih zvukova", prisjeća se. Tada joj je bilo jasno da hitno mora spasiti svoju djecu.

Odlučila je pobjeći u Rumunjsku, gdje je pronašla sigurnost, ali su se pojavili novi izazovi. "Bilo je nevjerojatno teško za djecu. Bili smo sami; svi rođaci i bliski poznanici ostali su u Ukrajini. A djeca su se osjećala kao stranci ovdje, sve je bilo drugačije: jezik, kultura, običaji, tradicije. Ako sam se ja osjećala kao stranac, što tek reći za djecu?", objašnjava.

To je postalo njezin najveći izazov. Pronalaženje načina "da djeci pruži priliku da uče i razvijaju se bez poteškoća". Kako kaže: "Nisam željela samo spasiti ih od rata, već

sam također željela da imaju normalan život, gdje postoji razvoj, učenje i komunikacija s drugom djecom."

Nakon mjesec dana traženja mogućih rješenja, saznala je za Obrazovne centre JRS-a u Rumunjskoj. Odlučila je isprobati, ali nije bila sigurna što očekivati. "Prva stvar koja me impresionirala bila je toplina s kojom me osoblje dočekalo. Taj stav ta briga, autentična i iskrena. Zatim smo se sastali s odgojiteljima. JRS je odabrao dobre stručnjake za rad s djecom. Prilagodba se dogodila brzo i lako", ističe.

To je bila ključna pomoć jer su obrazovne i razvojne aktivnosti za djecu prioritet za Ainur. No, od tada je nastavila dolaziti u JRS po pomoć kada je potrebno, i uvijek je pronašla pruženu ruku. "Znam sigurno da kad dođete ovdje, mogu vam pomoći. Da, možda neće biti trenutačno rješenje određenih problema, ali bit će točan savjet, naznaka u kojem smjeru krenuti, gdje pronaći rješenja i što treba učiniti", objašnjava.

Ovo je postala prva od mnogih interakcija s JRS-om u Rumunjskoj. Prema Ainur, podrška JRS-a je poput "krila". Dodaje: "Bez njih možete, kako se čini, živjeti, kretati se i nastaviti postojati... Ali bit će potpuno drugačije. Sada sam sigurna: bila je velika sreća pronaći JRS. Ta organizacija pomaže da se ne osjećate kao izbjeglica, već kao osoba s budućnošću. JRS je pomogao meni i mojoj djeci da se ne osjećamo kao stranci u stranoj zemlji."

Dom pun razumijvanja u Slovačkoj

Katerina je nekada živjela u gradu Chasov Yar u Donjeckoj regiji kada je rat došao do njezinih vrata. "24. veljače probudile su nas eksplozije u našoj šumi. Morali smo se preseliti u kuću naše bake jer tamo postoji podrum", prisjeća se.

Više od mjesec dana živjela je ondje s bakom, djedom, majkom i prijateljem. "U trgovinama je bilo vrlo malo proizvoda, često nije bilo svjetla i svaki dan smo čuli eksplozije. Stoga smo odlučili 4. travnja napustiti našu zemlju i otići u Slovačku. Bilo nam je vrlo teško odlučiti kamo ići i u koju zemlju jer nikada nismo bili u inozemstvu."

"Putovale smo moja majka i ja, i imale smo samo jedan kofer jer smo razmišljale da će rat vrlo brzo završiti i da ćemo se vratiti kući.

Katerina

Napustile smo zemlju posebnim evakuacijskim vlakom, u kojem je bilo mnogo ljudi, ali i životinja. Ljudi čak nisu mogli sjesti, tako da smo na vlaku proveli 27 sati u potpunoj tami", dodaje.

Kada su stigle u Slovačku, dočekala su ih pozitivna iznenađenja. "Bile smo vrlo iznenađene koliko su nas prijateljski dočekali volonteri na slovačkoj granici. Bile smo jako uplašene, ali pomogli su nam nositi se s našim strahovima. Dobile smo pomoć sa svime: hranom, vodom, odjećom, lijekovima, smještajem, prijevozom, papirologijom. Nakon njihove pomoći, napokon smo se osjećale sigurno", opisuje.

U Trnavi su pronašle Obiteljski centar (Family Help Centre) koji im je pružio puno više od materijalne pomoći. "Na početku smo dobile odjeću od Eco – clothing. Ali kad smo se malo prilagodile, počele smo pohađati tečajeve slovačkog jezika i ići na Zumba plesne tečajeve. Jako smo zahvalne Obiteljskom centru i JRS-u za pomoć i podršku koju smo ovdje dobile i još uvijek možemo dobiti. Osim toga, stalno sudjelujemo na događanjima koja organizira Obiteljski centar".

"Ovdje smo pronašle zanimljive aktivnosti i ljude s kojima možemo komunicirati na našem materinjem jeziku ili se jednostavno zabaviti. Ta podrška znači ljudskost i razumijevanje. Čak i u našoj teškoj situaciji, ne osjećamo se same. Možemo vidjeti ljude koji su zainteresirani za nas, koji mogu osjetiti naše boli i tuge. Uvijek imamo nekoga ovdje tko nam može dati savjet, tko može biti uz nas. Onda možemo ići naprijed, možemo i dalje živjeti svoje živote."

Dom u zajednici Concordia

Ivan i Natalia.

Ivan i Natalija su uživali u godinama umirovljenja zajedno. "Konačno, djeca su odrasla, a Natalia i ja smo se brinuli o vrtu. Tijekom ljeta provodili smo vrijeme s unucima, išli na ribolov, i jednom godišnje smo išli na more u Odesu."

Bilo je prekrasno, mirno i spokojno, a sada pogledajte što je postalo od nas", prisjeća se Ivan.

Izbijanje rata ih nije prvotno uvjerilo da odu, ali sve se odjednom promijenilo. Natalija se sjeća: "Sredinom noći, raketa je uništila našu kuhinju. Ulica je bila u ruševinama, mnoge su kuće imale prozore razbijene od eksplozija. Od straha smo se preselili u podrum, gdje smo kuhali i spavali tjedan dana. Tijekom tog vremena slomila sam nogu. Shvatili smo da moramo otići radi svoje sigurnosti".

Ivanova i Natalijina sjećanja na dolazak u Centar za višestruku podršku Concordia Moldova u Sănătăuci vrlo su živa. "Oh, juha!", uzvikuje Natalija kad pomisli na juhu koju su joj ponudili čim je ušla u centar. To joj je omiljena hrana od dolaska u Moldaviju. Osim hrane, centar pruža sveobuhvatnu podršku, uključujući pristup aktivnostima centra i sadržajima poput praonice rublja.

"Podrška Concordia Moldove bila nam je spasilac. Ne radi se samo o praktičnoj pomoći, iako je to bilo ključno. Financijska pomoć olakšala je naš teret, a svakodnevne aktivnosti organizirane u centru pružaju osjećaj normalnosti i svrhe. Ali iznad svega, dala nam je zajednicu", ističe.

"Emocionalna podrška, prijateljstva koja smo ovdje izgradili, to je kao da smo pronašli drugu obitelj. U vremenima raseljenja, kada je sve nesigurno, imati Concordiu uz sebe znači više nego što riječi mogu izraziti. To je kao izvor ohrabrenja za nas, podsjetnik da nismo sami u ovom putovanju. Podrška Concordie je toplina koja nas pokreće", dodaje.

Gledajući unaprijed, oboje se mole Bogu za mir u Ukrajini. "Znamo da moramo ostati snažni i optimistični te svjedočiti miru vlastitim očima. Idealno, naša najveća želja je vratiti se u Ukrajinu i vidjeti kraj rata. Boravak ovdje u Moldaviji privremeno je rješenje, a naša srca žude za danom kada možemo ponovno kući", zaključuje Ivan.

Gradnja doma za sebe i cijelu zajednicu

Olena je nekada radila kao glavna stručnjakinja u Odjelu za predškolsko obrazovanje u Upravi za odgoj i obrazovanje u Khersonu. Uživala je u tom poslu, ali također je sanjala da će jednog dana otvoriti vlastiti kafić.

Kada je počeo rat, morala je napustiti svoje mjesto i započeti vrlo opasno putovanje prema Poljskoj. "Kada smo bježali iz Antonivke, mog rodnog grada, to je bio potpuni pakao na početku. Bilo je stalno granatiranje i borbe. Prilikom bijega, prešli smo preko granate. Još uvijek se pitam kako nije eksplodirala ispod nas", prisjeća se.

"Tog trenutka, moje dijete je plakalo i molilo 'Oče naš, koji jesi na nebesima'. Bilo je to prvi put da sam je vidjela tako. Hvala Bogu, nismo ozlijeđeni! Nakon što nam se to dogodilo, shvatila sam jednu stvar: Ako ostanemo živi, to znači da još nisam učinila ono što trebam."

Nakon dolaska u Poljsku, Olena je pokušala pronaći posao u svojoj struci. "Prvo sam tražila posao koji odgovara mom položaju u Ukrajini. Nisam uspjela pronaći. Tko zna hoću li to zažaliti ili biti zahvalna", kako opisuje. "Nisam znala poljski, a nije bilo slobodnih radnih mjesta". To ju je navelo da se upiše na tečajeve jezika koje organizira JRS Poljska.

Međutim, njezina će se budućnost promijeniti neočekivanom ponudom. "Kasnije, slučajno sam dobila ponudu za posao u kafiću - i prihvatila sam je jer sam morala raditi i zarađivati za život. Na kraju sam radila u kafiću godinu dana. Zahvaljujući roditeljima i iskustvu, odlučila sam otvoriti vlastiti posao".

Danas Olenu možete pronaći u kafiću SofiLen u centru grada Nowy Sacz. "Ovaj kafić vodim svojim cjelokupnim bićem i organiziram sve tako da ljudi osjećaju toplinu i udobnost. Nazivam ovo mjesto 'kafićem s malom dušom'. Sada kafić nudi dobrodošlicu studentima, turistima i poslovnjacima s pozitivnom atmosferom i ukusnom kavom.

Olena u svom kafiću

Siguran dom u JRS Ukrajina

U jesen 2021. godine, Svitlana je teško oboljela. Bila je u gradu Pokrovsk u Donjeckoj regiji, i trebala je intenzivno liječenje da bi ponovno mogla hodati. Stoga, kada je počeo rat, bila je nesigurna što učiniti. Anksiozno su promatrali događaje sve dok nije došao ožujak 2022. "Situacija se samo pogoršavala, i kada je raketa pala blizu našeg doma, moja kći i ja napokon smo odlučile evakuirati se", kaže.

Svitlana i njezina kćer

"I već sam se osjećala bolje tog dana, postupno vraćajući sposobnost hodanja, ali bilo je vrlo zastrašujuće i zabrinjavajuće jer nismo razumjeli što nas čeka... bilo je nevjerojatno teško napustiti naš rodni dom. Tijekom cijele noći, moja kći i ja smo bile gotovo nepomične u vlaku jer nije bilo mjesta. Ljudi oko nas su bili prestrašeni, djeca su plakala, ali osjećaji koji su nas vodili prema nepoznatom bili su puno teži...", prisjeća se.

Kada je stigla u Lviv, pronašla je JRS koji joj je pružio smještaj i hranu, ili kako kaže "najosnovniju i najhitniju potrebu izbjeglica".

"Zahvaljujući JRS-u, počeli smo se osjećati sigurno. Podrška JRS-a izgradila mi je novi život daleko od doma", dodaje.

Osjećajući se sigurnom, Svitlana je također počela sudjelovati u nekim od aktivnosti JRS-a poput "lijepih i potrebnih" darivanja za djecu i odrasle te edukativnih sesija.

Što se tiče budućnosti, Svitlana se jedino nada da će rat završiti i da će se moći vratiti kući. "Iskreno se nadam da će rat završiti i da ćemo se vratiti kući. Moji strahovi vrte se oko samog rata i svega što je s njim povezano"

Dom koji je omogućio nastavak liječenja njezinog sina

Liudmyla je živjela u Bakhmutu 63 godine i planirala je ostati u svom rodnom gradu. Živjela je sa svojim sinom Dmytrom kada je rat došao do njihovog dvorišta. "Njegove trenirke su se sušile na ulici. I izašao je po njih. Otvorio je vrata i to je to. Eksplozija i to je to. Noga mu je ostala visjeti na koži", opisuju.

Dmytro je nagazio minu u njihovom dvorištu, što je rezultiralo slomljenom lijevom nogom, slomljenom desnom nogom i brojnim fragmentima rasutim po cijelom tijelu. Bio mu je hitno potreban intenzivni medicinski tretman. Prvo su ih odveli u najbližu medicinsku ustanovu. Kasnije su ih premjestili u veći grad, a nakon toga su ih prebacili u Lviv.

"Ovdje nas je dočekaao naš najbolji liječnik. Sjećat ću se tog liječnika cijeli život i svima ću reći da taj čovjek nije čovjek, on je svjetlost Božja, iskreno. Susreo nas je, smjestio nas u bolnicu i 15 dana kasnije imali smo prvu operaciju. Jedna noga je imala slomljene prste, a drugu... sastavljali su je i 'lijepili', samo je 'lijepili' zajedno... Na kraju smo imali 10 operacija u jednoj godini", izražava.

Nakon svih tih operacija, Dmytro nije mogao hodati sam i trebao mu je kontinuirani medicinski nadzor. Ponuđeni su im različiti smještaji, bolnice i samostani, ali svi su bili vrlo udaljeni od traumatologa, kirurga i specijalista za rehabilitaciju koji su toliko pomogli u Dmytrovom oporavku.

Na kraju su socijalni radnici ponudili mogućnost zajednice L'Arche-Kovchek, koja je blizu bolnice, i Svitlana i Dmytro odlučili su posjetiti zajednicu. "Samo smo ušli, momci iz hitne pomoći nosili su Dmytra na nosilima, kretao se prema krevetu, a socijalna radnica stajala je tamo i pitala: 'Kako vam se sviđa?', rekao je, 'Ovdje je tako dobro'. I Dmytro nije htio nigdje otići", kaže.

Svitlana i Dmytro su u zajednici L'Arche-Kovchek od ožujka 2023. godine i sretni su što su blizu stručnjacima. "Imamo vlastitu sobu u kući, Dmytro se može kretati po cijelom prizemlju u invalidskim kolicima. Naša bolnica je blizu, a naši liječnici, fizioterapeuti, maseri i medicinske sestre dolaze k nama. A kad je bilo toplo ljeti, volio je sjediti u vrtu", spominje.

No, iznad posebne skrbi koju zajednica i medicinske sestre pružaju, također su pronašli duhovnu pratnju u zajednici. "U travnju smo ovdje slavili Uskrs i Dmytrov rođendan. Djevojke su mu predivno pjevale, bio je jako sretan. To je bilo vrlo važno Dmytru. Sada živimo u raju. Eto tako je."

Svitlana i Dmytro slave Uskrs

Kako je JRS Ukrajina postao dom

Olena je bila sretna buduća majka koja je čekala rođenje svoje kćeri, petog djeteta u obitelji. Živjela je u Bilozerske sa suprugom, koji je radio u lokalnom rudniku. "Međutim, kada je počeo rat, naša sreća činila se kao da je zaleđena u jednom trenutku", prisjeća se.

Tada nisu znali koju odluku donijeti. Djeca su bila jako prestrašena od eksplozija. Mjesecima su ostali u svojoj kući, nadajući se da će rat uskoro završiti. "Ali u nekom trenutku smo napokon došli sebi i shvatili da ne možemo nastaviti trpjeti. Napustili smo svoj rodni dom zbog eksplozija u gradu. Bilo je vrlo zastrašujuće, posebno za djecu, panika je bila zastrašujuća."

Olena i njezini sinovi

Evakuacija nije bila ništa lakša. "Putovali smo vlakom prepunim ljudi koji su željeli stići na sigurno mjesto. U jednom je odjeljku bilo 15 ljudi umjesto 4. Bilo je vruće, skućeno i zastrašujuće. Nismo mogli ponijeti gotovo ništa od kuće; svaka osoba mogla je ponijeti samo maleni ruksak... Ako bi netko ponio više stvari, morao je baciti ono što je manje nužno jer vlak nije dopuštao dvije prtljage po osobi", opisuju.

Prvotno su planirali napustiti zemlju, ali jednom od braće nije bilo dopušteno prijeći granicu. Tako da, uz puno neizvjesnosti i zabrinutosti o tome kako osigurati djecu, na kraju su odlučili ostati zajedno u Ukrajini.

Srećom, Olena je pronašla JRS Ukrajina. "JRS je zaista posebna organizacija", ističe. "Kada je osoba prisiljena napustiti svoj dom u nevolji, trčati u nepoznato i naići na organizaciju koja pruža tako divan smještaj gdje je sve potrebno dostupno, taj dom zaista postaje vaš privremeni dom. Vjerujemo da je JRS veliki Božji dar nama u našim izuzetno teškim životnim situacijama".

Smještaj koji im je pružio JRS također je pomogao obitelji s Antonovim terapijskim sesijama. "Živjeli smo više od 70 km udaljeno od Lviva i svakodnevno smo putovali na te terapije. Sada Anton mirno komunicira s drugim stanovnicima, revan je u svom razvoju i postupno uči i izgovara različite riječi. Hvala Bogu, daje nam veliku nadu u njegov napredak".

Olena ostaje predana ostanku u Ukrajini i nada se da će rat uskoro završiti. "Naši glavni strahovi povezani su s neizvjesnošću i nepredvidljivošću u ukrajinskoj stvarnosti, ali nadamo se da će rat uskoro završiti. Ostat ćemo u Ukrajini. To je naša domovina koju ćemo izgrađivati i razvijati."

Dom gdje ste praćeni na vlastitom jeziku

Radmilina strast je uvijek bila donositi radost organiziranjem velikih događanja, i uspjela je pretvoriti tu strast u izvor sredstava za život u svom rodnom gradu Dnipro. "Vrlo dugo radim na koordinaciji različitih vrsta događanja. Osnovala sam agenciju s glavnim ciljem donošenja radosti u živote ljudi i organiziranja nezaboravnih okupljanja. Ovaj posao nije samo posao za mene, jednostavno zanimanje, već strast za cijeli moj život; to je sve što sam željela raditi", opisuje.

Međutim, izbijanje rata uništilo je mnoge snove, uključujući i Radmiline. "Ljudskom duhu nedostajalo je radosti, a želja za slavljem nestala je usred osjećaja očaja. Rat nije samo utjecao na mene, već je duboko utjecao na volju ljudi da se uključe u svečanosti."

Radmila

Napustiti Dnipro ipak nije bila laka odluka. "Voljela sam svoju zemlju i željela nastaviti živjeti tamo. Imala sam dobar posao i podršku mreže prijatelja, a moja su djeca bila duboko ukorijenjena u svojim školama i prijateljstvima", izražava. Međutim, situacija je postajala sve opasnija za njenu obitelj, pa je odlučila pobjeći.

Nakon kratkog boravka u Turskoj, smjestili su se u Rumunjsku. Dolazak u novi grad donio je mnogo emocija Radmili i njenoj obitelji. Kako kaže: "Iako je dolazak u Bukurešt, živopisni grad, na početku donio osjećaj radosti,

stvarnost se ispostavila nakon nekoliko dana. Bila sam sama s djecom na novom mjestu, osjećala sam se preplavljeno i neizvjesno o koracima koje treba poduzeti dalje".

U ovom kontekstu neizvjesnosti, Radmila je saznala za JRS Rumunjska i odlučila zatražiti savjet. "Po dolasku sam naišla na zajednicu doista ljubaznih pojedinaca. Svi su bili spremni pružiti pomoć, voditi me kamo treba ići i koje korake poduzeti. Bila sam ugodno iznenađena otkrićem da nisam sama; mnogo ljudi iz Ukrajine također je bilo prisutno, pružajući mi osjećaj radosti", prisjeća se.

S podrškom JRS Rumunjske i zajednice koju su izgradili, Radmila je počela pronalaziti svoje mjesto. "Dan po dan, počela sam shvaćati dostupne prilike i kako se snaći u situaciji, posebno u pronalaženju odgovarajućih aranžmana za svoju djecu. JRS nudi različite tečajeve za djecu, što nije samo donijelo radost mojoj djeci već im je omogućilo i povezivanje s mnogom djecom iz Ukrajine u procesu".

"U JRS-u osjećam osjećaj doma jer svi mogu komunicirati sa mnom na mom materinjem jeziku. Kad god imam pitanja, osoblje JRS-a promptno mi pruža odgovore. Bilo da je riječ o pomoći s tečajevima za mene ili moju djecu, vaučerima ili informacijama o Bukureštu općenito, ovdje uvijek pronalazim pomoć koja mi je potrebna", kaže Radmila.

Osjećaj doma u zajednici JRS Mađarska

"24. veljače bio je samo još jedan dan. Probudila sam se ujutro, spremila se za posao i pripremila djecu za vrtić, ali onda smo čuli vijesti, Ukrajina je napadnuta od strane Rusije", prisjeća se Olena.

Dodaje, "Nikada neću zaboraviti trenutak kada sam nazvala supruga, koji je srećom bio u Mađarskoj zbog posla. Već sam pakirala naše dokumente i najvažnije stvari, ne razmišljajući. On nam je odmah rekao da krenemo prema granici što prije, da odemo u Mađarsku".

Olena i njezina obitelj odlučili su otići što prije, ali situacija je već bila kaotična. "Do tada, panika je zavládala gradom, kao i ljudima. Tako da smo krenuli prema Mađarskoj s našim najvažnijim dokumentima i rezervnom odjećom", sažima.

Kada su stigli u Mađarsku, boravili su kod rođaka čekajući razvoj događaja "jer smo se tada još uvijek nadali da će sve proći za nekoliko dana. Ali nažalost, nije".

"U srcu sam se nadala da to neće trajati više od šest mjeseci ili godinu dana, da će sve ostati isto. Da ćemo se vratiti kući i nastaviti sa životima. Ali nažalost, moramo sada priznati da to nije slučaj i tko zna što će se dalje dogoditi", izražava. Na kraju su uspjeli unajmiti stan i upisati svog sina u regionalni vrtić.

Sljedeći izazov Oleni je bio pronaći posao. “Nažalost, to nije išlo tako lako i brzo, jer nije jednostavno pronaći fleksibilan posao s djetetom. Nije bilo lako”, ističe. Nakon nekog vremena, nesigurnost i tjeskoba počele su utjecati na Olenu.

“Kada sam stvarno malo izgubila nadu i nisam mogla pronaći posao, tada sam čula za JMSZ (JRS Mađarska). Srećom, ušli smo u program podrške, gdje smo ne samo dobili financijsku pomoć za stanovanje, već i stvarnu duhovnu pomoć, jer su uvijek mogli pružiti malo ohrabrenja”, komentira.

“Ovo nam je bila velika pomoć. Jer osjećam da pripadamo zajednici gdje, ako imam problem, mogu im reći, i trudimo se pronaći rješenje. Ako ne s ničim drugim, barem s nekim riječima ohrabrenja. I ono što mi je najviše dala zajednica je to što su pokušali potaknuti razmišljanje o našoj dugoročnoj budućnosti, pokušati planirati ovdje, ne zadržavati se na prošlosti”, ističe.

Iako su Olena i njena obitelj danas više smireni, i dalje čeznu za domom. “Od tada sam imala sreće da pronađem posao, osjećam da sam ovdje pronašla svoje mjesto, naše dijete je u vrtiću, a suprug radi. Sada pokušavamo živjeti ovdje, što nije lako jer nam srca čeznu za domom, ali ne razmišljamo o tome svaki dan”.

Joga za mentalno zdravlje i psihosocijalnu podršku

**Vi također možete pomoći podržati
prisilno raseljene osobe:**

<https://jrseurope.org/en/take-action/donate/>

JESUIT'S

xavier
THE JESUIT NETWORK FOR MISSION AND DEVELOPMENT

